

'Operatie Manna'

(De Engelsen hebben deze hulpactie gedoopt naar het Bijbelse brood uit de hemel)

Een schenking van mevrouw Dorsman uit Scherpenzeel: een attribuut afkomstig uit de operatie Manna.

Het betreft hier een kartonnen doos die gebundeld in grote pakketten werden gedropt. Deze doos bevatte Deense margarine. De dozen werden bij de distributie gebruikt om voedselpakketten te maken met andere producten. Mevrouw Dorsman kan zich nog goed herinneren wat de inhoud was.

Operatie Manna was de naam van de voedseldropping vanuit de lucht in april en mei 1945.

Deze voedsel droppingen waren noodzakelijk geworden omdat honderdduizenden Nederlanders in het westen van Nederland al maanden waren verstoken van voedsel en kleding.

Wij kennen dit als de 'Hongerwinter'. Tijdens de strenge winter van 1944 tot 1945 ontstond een grote schaarste aan voedsel, kleding en brandstof. Deze strenge winter aan het einde van de Tweede Wereldoorlog kwamen duizenden Nederlanders om door hongersnood en de kou.

Oorzaak van de schaarste moet worden gezocht in een represaille door de Duitse bezetter. Dit naar aanleiding van de Algemene Spoorwegstaking in 1944. De Duitse bezettingsmacht blokkeerde alle voedseltransporten naar het westen van Nederland. In het zicht van de bevrijding stierven door deze blokkade meer dan 20.000 Nederlanders de hongerdood.

Om toch te proberen om aan eten te komen kwamen de zgn. 'hongertochten' op gang.

Veel mensen, en dan vooral vrouwen, gingen per fiets of liepen naar het oosten van ons land om daar met het beetje geld wat ze nog hadden en door ruiling van o.a. sierraden aan wat voedsel te komen.

Veel boeren gaven onderdak en voedsel aan mensen die door de dorpen en straten trokken. In Scherpenzeel werd in hotel de Witte Holevoet een soep verstrekt die 'blauwe' soep werd genoemd. Gekookt met o.a. rode kool. Sommige boeren maakten misbruik van de situatie en verrijkten zich. Ook hier in onze omgeving. Niet iedereen was even gelukkig als naar een barre tocht wat voedsel was verzameld kon het gebeuren dat op de terugtocht bij een Duitse controlepost de met veel moeite bijeengebrachte etenswaar domweg werden afgepakt.

Na maanden van overleg, o.a. in Achterveld, tussen de Geallieerden en de Duitsers werd op 29 april 1945 de eerste voedseldropping in het westen van ons land uitgevoerd. De droppingen duurden 10 dagen. Met de eerst vlucht vlogen 242 zware Lancaster bommenwerpers en werd 535 ton voedsel door de RAF gedropt. In totaal vlogen 4473 Engelse Lancasters en 821 Amerikaanse Vliegende Forten boven de 10 afwerpplaatsen. De bevolking ziet 897.170 Engelse zakken gevuld met o.a. bloem, aardappelpuree, groene erwten, witte bonen, bacon, gedroogd vlees, boter en andere voor die tijd zeldzame producten. Genoeg voor vijf maaltijden en 72.868 Amerikaanse pakketten met o.a. sigaretten, koffie, thee, kaas, biscuit en andere lekkernijen uit de lucht vallen

Voor de bevolking was het eerste leed geleden.

Voedselbrengende bommenwerpers

*Vijandig krijgsvolk zwerft nog langs de straten,
Maar van bevrijding ruik ik reeds de geur;
Er is iets fijns op til; strekken soldaten
Hun wapens? Klopt de vrede op de deur?*

*Kanonnen zwijgen, teedre tortels koeren
En vlinders wapperen door het jonge licht;
Ik zie de vogels hunne jongen voeren!
De wereld krijgt een nieuw en puur gezicht.*

*Maak ik mijzelf wat diets? Plots gromt het ronken
Van vele bommenwerpers donker luid;
Vergaat weldra in vuur en vlam en vonken
Deez' wereld? Neemt de hel de aard' tot buit?*

*Kolossen zwaar verglijden langs de heemlen
Met dreigend en tumultueus geraas;
Zij werpen..... ziet de zonnestrallen weemlen!...
Het kostlijkst voedsel uit tot ons soulaas.*

R. VAN OOSTERZEE

Chris Sangers.